

Poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb.

Regionální organizátor pražské integrované dopravy, příspěvková organizace, se sídlem Rytířská 406/10, 110 00 Praha 1 – Staré Město, IČO: 60437359 (dále jen „**povinný subjekt**“), obdržel dne 5. 6. 2025, resp. 6. 6. 2025 prostřednictvím elektronické podatelny žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**InfZ**“).

Podání žadatelky bylo označeno jako „Stížnost na nefunkčnost režimu „na znamení“ v PID a žádost o informace dle zákona č. 106/1999 Sb.“, přičemž z obsahu podání je zřejmé, že žadatelka žádá o poskytnutí informací ve smyslu InfZ. Žadatelka v podání uvedla, že zavedení režimu „na znamení“ plošně na všechny autobusové a trolejbusové zastávky výrazně znepříjemňuje cestování a v praxi často selhává. Popsala událost, kdy v úterý odpoledne cestovala v autobusu třída školkových dětí a řidič nereagoval na znamení k zastavení a děti tak musely vystoupit až u Výzkumného ústavu vodohospodářského a dojít pěšky zpět – dorazily pozdě do zahrady, unavené a splavené. Podle žadatelky není takové selhání bohužel ojedinělé. Řidiči někdy přehlíží jak cestující na zastávkách, tak i znamení uvnitř vozidla. Dále uvedla, že zavedený systém je např. pro seniory, zrakově postižené, cizince nebo děti stresující a nepřehledný. Proto podle InfZ žádá o poskytnutí informace

- 1) *Jakým způsobem PID monitoruje dodržování pravidel zastavování na zastávkách „na znamení“ ze strany řidičů?*
- 2) *Jak PID vyhodnocuje funkčnost tohoto systému a jeho dopad na cestující? (např. sběr zpětné vazby, průzkumy spokojenosti, statistiky stížností)*
- 3) *Zda PID plánuje úpravy systému na základě zpětné vazby od cestujících, a pokud ano, jaké?*

V závěru podání žadatelka uvedla, že zavedení zastávek „na znamení“ mělo údajně zlepšit efektivitu dopravy, ve skutečnosti ale zhoršuje dostupnost a kvalitu. Žádá proto o přehodnocení tohoto systému a návrat k původnímu režimu, který více zohledňoval potřeby všech cestujících.

Povinný subjekt se žádostí o informace podrobně zabýval a shledal, že není dán důvod k jejímu odmítnutí ve smyslu § 15 InfZ a poskytuje proto požadované informace.

Dodržování pravidel pro obsluhu zastávek je pravidelně monitorováno v rámci kontrolní činnosti povinného subjektu, a to zejména formou tzv. fiktivního zákazníka, neboť správné obsluhování zastávek je jedním z nejzákladnějších faktorů spolehlivosti přepravy.

V dosavadní části roku 2025 bylo zaznamenáno celkem 69 případů nesprávné obsluhy zastávky, z nichž:

- 24 případů bylo vyřešeno uložením sankce dopravci ve výši 1 000 Kč (projetí zastávky, ve které stálo jiné vozidlo, kde čekali cestující nebo při aktivované signalizaci STOP ve vozidle, v menší míře též neobsloužení zastávky vlivem sjetí z linkové trasy)
- 2 případy byly vyřešeny uložením sankce v dvojnásobné výši 2 000 Kč (během kontrolovaného úseku nastalo dvojí nebo dvakrát opakované pochybení z výše uvedených)
- 4 případy byly vyřešeny uložením sankce v nižší sazbě 400 Kč (zastavení vozidla v zastávce jako 3. v pořadí bez následného opětovného zastavení u označnicku)

- 39 případů bylo vyřešeno písemnou výtkou dopravci bez uložení sankce (případy, kdy nedošlo k poškození cestujících nebo byl vliv zanedbatelný (např. pokud si řidič své pochybení uvědomil nebo reagoval na volání cestujících při projíždění zastávky a zastavil cestujícím ihned za zastávkou); dále bohužel také i několik případů, za které sankce nemohla být uložena z důvodu selhání záznamové techniky kontrolora nebo nestihnutí zachycení situace, vlivem čehož nemohl být postup vůči dopravci striktní z důvodu důkazní nouze při možném odmítnutí pochybení a žádosti o jeho doložení.

Funkčnost charakteru „na znamení“ je hodnocena průběžně, a to na základě provozních statistik, dat z kontrol, zpětné vazby od cestujících (včetně stížností a podnětů) a různých průzkumů.

Pokud jde o počty stížností, týkajících se nesprávné obsluhy zastávek, nikterak se neodlišují od stavu před sjednocením charakteru. Je-li charakter jednotný, hrozí podstatně méně zmatků, kdy je třeba znamení dávat a kdy nikoli. Plošné sjednocení charakteru autobusových zastávek na znamení je zcela běžným a zažitým standardem v Evropě i ve světě.

Jednotný charakter zastávek „na znamení“ přináší prokazatelné pozitivní efekty, když zvyšuje plynulost provozu, přispívá ke zkrácení jízdních dob, umožňuje rychlejší přestupy nebo snižuje provozní náklady. Například autobus, který projede určitou zastávkou, protože nikdo nevystupuje ani nenastupuje, může díky tomu dorazit dříve na následující přestupní bod – a cestující tak stihne přípoj, který by jinak nestihl, aniž by si toho byl vědom.

Při zavádění jednotného charakteru zastávek byla věnována pozornost i potřebám specifických skupin jako jsou děti, senioři nebo zrakově postižení cestující, tedy skupin, které zmiňuje i žadatelka ve svém podání. Např. tlačítka signalizace nesmí být výše než 150 cm nad úrovní podlahy; spoje speciálních školních linek musí zastavovat ve všech zastávkách vždy, ve vozidlech dodávaných od roku 2019 jsou tlačítka STOP dostupná z každé řady sedadel, aby nebylo nutné vstávat dříve, tlačítka signalizací jsou barevně rozlišená (STOP, kočárek, invalidní vozík, poptávkové otevření dveří), jejich funkční části jsou pro slabozraké kontrastní a u nově dodávaných vozidel také opatřena Braillovým písmem; dále nevidomí mají možnost využít povelové ovladače (samostatné nebo jako součást jejich slepecké hole), kterými informují řidiče spouštěním akustického hlášení do kabiny o úmyslu nastoupit nebo vystoupit, což jimi nahrazuje použití signalizace STOP.

V současnosti tak nejsou plánovány žádné systémové změny charakteru režimu zastávek „na znamení“. Jednotný systém je vyhodnocován jako přínosný a stabilizovaný.

Na závěr dovoluji vyjádřit politování nad popsanou situací, kdy řidič autobusu nezastavil navzdory včasné signalizaci. Jedná se o politováníhodné selhání, zejména pokud cestovala skupina dětí mladšího věku. Je nám líto, že k tomu došlo – taková zkušenost je pochopitelně nepříjemná a pro doprovod dětí i organizačně komplikovaná. Takové případy rozhodně nejsou v souladu s požadavky na kvalitu a bezpečnost veřejné dopravy a za vzniklou situaci se omlouváme.

Věříme, že navzdory této události zůstáváte s fungováním Pražské integrované dopravy spokojeni.

S pozdravem